

Sygn. akt IV Ua 37/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SSO Jacek Witkowski

Sędziowie: SSO Katarzyna Antoniak (spr.)

SSO Elżbieta Wojtczuk

Protokolant sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy i prawo do świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 sierpnia 2014r. sygn. akt IV U 374/13

oddala apelację.

Sygn. akt: IV Ua 37/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 sierpnia 2014r. Sąd Rejonowy w S. zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 18 września 2013r. i 30 września 2013r. w ten sposób, że przyznał D. K. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w kwocie 16 192 złotych, co odpowiada 23-procentowemu uszczerbkowi na zdrowiu oraz prawo do świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 20 sierpnia 2013r. do 15 lutego 2014r.

Rozstrzygnięcie to było wynikiem następujących ustaleń i wniosków Sądu Rejonowego:

Decyzją z 18 września 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu D. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy wskazując, że z informacji zawartych w protokole powypadkowym wynika, że ubezpieczony naruszył przepisy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym (art. 39 Prawa o ruchu drogowym), w myśl których kierujący pojazdem samochodowym oraz osoba przewożona takim pojazdem wyposażonym w pasy bezpieczeństwa są obowiązani korzystać z tych pasów podczas jazdy. W ocenie organu

rentowego wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony D. K. podniósł, że dane zawarte w protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku wskazują, iż przyczynami zdarzenia były utrata kontroli przez kierowcę nad prowadzonym pojazdem służbowym, uderzenie samochodu ciężarowego w przednią lewą stronę samochodu z pracownikami (...) oraz brak zapiętych pasów bezpieczeństwa poszkodowanego w momencie wypadku. Pracodawca nie wskazał, aby wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez poszkodowanego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Co do zarzutu o braku zapiętych pasów bezpieczeństwa, ubezpieczony wyjaśnił, że podczas podróży siedział na tylnym siedzeniu i spał mając zapięte pasy. Przebudził się, gdy zrobiło mu się bardzo gorąco. Rozpiął pasy i w trakcie zdejmowania kurtki poczuł, że samochód w coś uderzył. Nadto wskazał, że przed Sądem Rejonowym w Ł. (...) w II Wydziale Karnym zapadł prawomocny wyrok, z którego wynika, że sprawcą wypadku był kierowca samochodu, w którym ubezpieczony był pasażerem. Kierowca został uznany winnym wypadku i ukarany.

Sprawa z powyższego odwołania została wpisana do repertorium U pod sygnaturą IV U (...).

Następnie decyzją z 30 września 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu D. K. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 20 sierpnia 2014r. do 15 lutego 2014r. wskazując, że zdarzenie z 19 lutego 2013r. nie zostało uznane za wypadek przy pracy z uwagi na okoliczności wyłączające prawo do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego ,tj. naruszenie przepisów o bezpieczeństwie w ruchu lądowym.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony powtórzył argumenty zawarte w uzasadnieniu odwołania od decyzji z 18 września 2013r. Sprawa z przedmiotowego odwołania została wpisana do repertorium U pod sygnaturą IV U (...).

Postanowieniem z 9 grudnia 2013r. Sąd Rejonowy połączył w/w sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

W toku rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy ustalił, że D. K. jest zatrudniony w Fabryce (...) S.A. w M. na stanowisku elektromontera brygadzysty. W dniu 19 lutego 2013r. kierownik D. Montażu i Serwisu (...) i jego podwładni ,tj. ubezpieczony, P. B. i Z. B. wyjechali samochodem służbowym z siedziby pracodawcy w podróż służbową do P. (...) L. w celu odbycia szkolenia z bhp. Kierowcą pojazdu był Z. Ś.. Ubezpieczony siedział na tylnym prawym siedzeniu, miał zapięte pasy bezpieczeństwa i spał. W okolicach Ł. kierowca Z. Ś. wyprzedził samochód ciężarowy. Nagle jego pojazd wpadł w poślizg. Samochód uderzył lewym kołem w lewy krawężnik, a następnie po odbiciu uderzył w bariery ochronne prawego pasa i odwrócił się w kierunku przeciwnym do ruchu jazdy. Po chwili jadący samochód ciężarowy uderzył w przednią lewą stronę samochodu kierowanego przez Z. Ś.. W trakcie manewrów podjętych przez kierowcę pojazdu ubezpieczony obudził się z powodu gorąca. Rozpiął pasy w celu zdjęcia kurtki. W trakcie jej zdejmowania samochód, którym jechał uderzył w pojazd ciężarowy. W wyniku powyższego zdarzenia D. K. doznał stałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 23% i był niezdolny do pracy w okresie od 19 lutego 2013r. do 15 lutego 2014r. Prawomocnym wyrokiem z 27 sierpnia 2013r. Sąd Rejonowy w Łowiczu II Wydział Karny warunkowo umorzył postępowanie karne wobec Z. Ś. oskarżonego o to, że w dniu 19 lutego 2013r. w Ł. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że prowadząc samochód osoby marki C. (...) na śliskiej powierzchni autostrady nie zachował prawidłowej techniki i taktyki jazdy oraz bezpiecznej prędkości, na skutek czego stracił panowanie nad prowadzonym pojazdem, w wyniku czego doprowadził do uderzenia w barierę energochłonną i poruszając się dalej po jezdni doprowadził do zderzenia z ciągnikiem siodłowym marki M. prowadzonym przez S. C., w wyniku czego nieumyślnie spowodował u pasażera D. K. (ubezpieczonego) obrażenia ciała w postaci złamań: wieloodłamowego łopatki, prawego obojczyka, żeber II – VI z przemieszczeniem, trzonu kręgu L3 oraz stłuczenia obu płuc, wstrząśnienia mózgu, stanu po urazie klatki piersiowej, a u prowadzącego ciągnik siodłowy S. C. obrażenia ciała w postaci skręcenia kręgosłupa szyjnego, w wyniku czego spowodował u pokrzywdzonych obrażenia ciała, których charakter stanowi naruszenie narządu ich ciała trwający dłużej niż siedem dni.

W przedstawionym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał oba odwołania ubezpieczonego za zasadne.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art.3 ust. 1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 ze zm.) za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych. W myśl art.6 ust.1 pkt 2 w/w ustawy z tytułu wypadku przy pracy przysługuje świadczenie rehabilitacyjne dla ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem przy pracy. Nadto w myśl art.21 ust.1 w/w ustawy świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art.3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Sąd Rejonowy podniósł, że kwestią sporną w niniejszej sprawie było to, czy zdarzenie z 19 lutego 2013r. zostało spowodowane wyłącznie udowodnionym naruszeniem przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowanym przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Na wstępie rozważań Sąd pierwszej instancji podniósł, że organ rentowy nie kwestionował przebiegu wypadku, w którym poszkodowany został ubezpieczony ani treści protokołu ustalenia i okoliczności przyczyn wypadku przy pracy. Dlatego Sąd uznał je za prawdziwe, zwłaszcza, że znalazły potwierdzenie w ustaleniach poczynionych przez Sąd Rejonowy w Łowiczu w sprawie II K 288/13. Ze zgromadzonych dowodów jednoznacznie wynika, że przyczynami zdarzenia z 19 lutego 2013r. było: niezachowanie prawidłowej techniki i taktyki jazdy oraz bezpiecznej prędkości przez kierowcę pojazdu, którym jechał ubezpieczony, skutkiem czego było zderzenie z ciągnikiem siodłowym, uderzenie tego ciągnika siodłowego w pojazd, którym jechał ubezpieczony oraz brak u ubezpieczonego zapiętych pasów bezpieczeństwa, tj. naruszenie dyspozycji art.39 ust.1 ustawy z 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym.

W takich okolicznościach w ocenie Sądu Rejonowego nie może być mowy o tym, że naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących bezpieczeństwa było wyłączną przyczyną zdarzenia.

W zakresie uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego Sąd Rejonowy wskazał na wywołane w sprawie opinie biegłych z zakresu ortopedii, chirurgii i neurologii. I tak z opinii biegłego chirurga w osobie M. R. wynika, że w wyniku wypadku przy pracy ubezpieczony doznał urazu głowy i klatki piersiowej ze złamaniem żeber 2-6 z przemieszczeniem po stronie prawej oraz stłuczeniem przypodstawnej części obu płuc. Obrażenia te uległy wygojeniu z niewielkim zniekształceniem ściany klatki piersiowej w miejscu złamania żeber, co spowodowało stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 10 %. Z kolei biegli z zakresu ortopedii i neurologii w osobach W. P. i P. W. wskazali, że wypadek przy pracy wywołał u ubezpieczonego długotrwały uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 13 %, na który składają się: 8 % z tytułu złamania wieloodłamowego prawego obojczyka oraz 5 % z tytułu złamania łopatki prawej. Przebyte przez ubezpieczonego złamanie kręgu L3 nie spowodowało w ocenie biegłych uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego z uwagi na to, że podczas badania biegli nie stwierdzili obecności zespołu bólowo – korzeniowego, a ruchomość kręgosłupa była prawidłowa i mieściła się w zakresie normy wieku.

Sąd Rejonowy podzielił wnioski zawarte w opiniach w/w biegłych wskazując, że zostały one wydane zgodnie ze specjalistyczną wiedzą biegłych. Opinie te są wyczerpujące, logiczne, przekonujące i nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron procesu.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Rejonowy uznał zasadność obu odwołań ubezpieczonego. Wysokość odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy określona została w oparciu o procentowy uszczerbek na zdrowiu doznany przez ubezpieczonego oraz uregulowanie zawarte w art.14 ust.9 w/w ustawy, a także obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 8 marca 2013r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2013r., poz.164), zgodnie z którym za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu obowiązuje kwota 704 złotych.

Z kolei ustalenie, że nie zachodzi okoliczność wyłączająca prawo ubezpieczonego do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego skutkowałą nabyciem przez niego prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 20 sierpnia 2014r. do 15 lutego 2014r. w wysokości 100 % podstawy wymiaru.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc Sąd orzekł jak w sentencji orzeczenia.

Od powyższego wyroku apelację złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zaskarżając go w części dotyczącej przyznania ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy ponad kwotę 9 159 złotych, co odpowiada 13-procentowemu uszczerbkowi na zdrowiu i zarzucając mu naruszenie:

- przepisów prawa procesowego, a w szczególności art.233§1 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, co doprowadziło do sprzecznych istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego,

- przepisów prawa materialnego ,tj. przepisu art.11 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez błędne przyjęcie, że ubezpieczonemu wskutek wypadku przy pracy przysługuje jednorazowe odszkodowanie w wysokości odpowiadającej 23 procentom stałego uszczerbku na zdrowiu, podczas gdy ubezpieczonemu wskutek wypadku przy pracy przysługuje jednorazowe odszkodowanie w wysokości odpowiadającej 13 procentom stałego uszczerbku na zdrowiu.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego chirurga na okoliczność, czy ubezpieczony doznał uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia chirurgicznego, a następnie o zmianę zaskarżonego wyroku w części i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w kwocie 9 159 złotych, co odpowiada 13-procentowemu uszczerbkowi na zdrowiu.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że Sąd pierwszej instancji słusznie dał wiarę opinii biegłych z zakresu ortopedii i neurologii, którzy ustalili, że wskutek wypadku przy pracy zaistniałego w dniu 19 lutego 2013r. ubezpieczony doznał 13-procentowego uszczerbku na zdrowiu. Natomiast niezasadnie podzielił opinię biegłego chirurga, który ustalił, że w wyniku w/w wypadku przy pracy ubezpieczony doznał 10-procentowego uszczerbku na zdrowiu. Biegły chirurg jako podstawę orzeczenia uszczerbku na zdrowiu poz. 58a załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania w sprawie o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2013r., poz.954). Wskazana pozycja dotyczy uszkodzenia co najmniej 2 żeber (złamanie itp.) z obecnością zniekształceń klatki piersiowej i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc. Tymczasem w opinii biegły chirurg wskazał, że zniekształcenie klatki piersiowej jest niewielkie. Jeśli stosować się literalnie do zapisu poz.58a załącznika do powyższego rozporządzenia stwierdzić należy, że muszą to być zniekształcenia, a zatem nie może być to zniekształcenie pojedyncze, musi być ich wiele, a poza tym zniekształcenie klatki piersiowej nie może być niewielkie. W tych okolicznościach – w ocenie apelującego – skoro następstwem urazu doznanego przez ubezpieczonego jest jedynie niewielkie zniekształcenie klatki piersiowej to brak było podstaw do uznania, że w wyniku wypadku przy pracy doznał on 10-procentowego uszczerbku na zdrowiu z poz. 58a załącznika do w/w rozporządzenia.

Ubezpieczony wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane przez Sąd pierwszej instancji. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie dopuścił się zarzucanego mu naruszenia przepisów prawa materialnego oraz procesowego. W celu ustalenia wysokości doznanego przez ubezpieczonego w wyniku wypadku przy pracy uszczerbku

na zdrowiu Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu medycyny, posiadających wiedzę i doświadczenie potrzebne do oceny stanu zdrowia ubezpieczonego. Po złożeniu opinii przez biegłych – opinii chirurga oraz opinii łącznej ortopedy i neurologa Sąd dokonał ich oceny uznając, że ustalenia biegłych dają podstawę do zmiany zaskarżonej decyzji. W przekonaniu Sądu Okręgowego ocena opinii dokonana przez Sąd Rejonowy została dokonana prawidłowo, jest zgodna z logiką i doświadczeniem życiowym. Niezależnie od tego podkreślić należy, że oceny dowodów dokonuje Sąd, ale każda ze stron procesu ma prawo zgłaszać w tym zakresie swoje stanowisko oraz wnioskować o uzupełnienie opinii lub – w przypadku zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń – o dopuszczenie dowodu z opinii innego składu biegłych. W niniejszej sprawie ani ubezpieczony, ani apelujący nie zgłosili uwag do opinii biegłego chirurga, a zauważyć trzeba, że pełnomocnik organu rentowego otrzymał odpis opinii tego biegłego w dniu 21 lutego 2014r. (k.30), a zatem na 2 miesiące przed kolejnym terminem rozprawy (w dniu 28 kwietnia 2014r.) i na pół roku przed rozprawą poprzedzającą wydanie zaskarżonego wyroku – w dniu 20 sierpnia 2014r. Mimo to do chwili zamknięcia rozprawy organ rentowy nie zgłaszał zastrzeżeń do opinii biegłego chirurga, jak to uczynił w przypadku opinii biegłych z zakresu ortopedii i neurologii (w piśmie z 17 kwietnia 2014r. na k.45 akt). Zgłaszając zastrzeżenia do opinii biegłego chirurga w apelacji organ rentowy nie wskazał przyczyn nie zgłoszenia tych zastrzeżeń na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Dlatego wnioskowanie przed Sądem drugiej instancji o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego chirurga, a następnie o zmianę zaskarżonego wyroku nie mogło odnieść zamierzonego skutku.

Niezależnie od tego wskazać należy, że opinia biegłego chirurga w osobie M. R. jest w pełni prawidłowa. Określając wyniki badania lekarskiego ubezpieczonego biegły wskazał, że w wyniku wypadku przy pracy w dniu 19 lutego 2013r. ubezpieczony doznał złamania żeber od 2 do 6 po stronie prawej, które wygoiły się pozostawiając zniekształcenie ściany klatki piersiowej z niewielkim wgnieceniem i zgrubieniem żeber 2, 3 i 4 po stronie prawej, w miejscu przebitego złamania żeber (k.24 akt). Nie ulega wątpliwości, że wgniecenie i zgrubienie w/w żeber stanowi o ogólnie określonym zniekształceniu klatki piersiowej, ale literalnie rzecz biorąc wgniecenie i zgrubienie żeber to więcej niż jedno zniekształcenie. Dlatego zasadnie uraz ten został zakwalifikowany pod pozycją 58a załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (...). Twierdzenia organu rentowego o błędnej opinii stanowią polemikę z prawidłowymi ustaleniami specjalisty z zakresu medycyny, jakim jest biegły chirurg.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art.385 kpc apelację organu rentowego oddalił.